

Retouradres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Aan

de heren N.R. Bootsman en F.B. van der Meer
van fractie GroenLinks

p/a raadsgriffie@dordrecht.nl

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

S.E. Moerland

T +31639759272

E se.moerland@dordrecht.nl

Datum 8 juli 2025
Ons kenmerk 2025-0067767
Betreft Beantwoorden artikel 40-vragen inzake Rolstoelbusjes ZE-zone

Geachte heer Bootsman en heer Van der Meer,

Bij brief van 11 maart 2025, bij ons ingekomen op 12 maart 2025, heeft u op grond van artikel 40 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad namens fractie GroenLinks vragen gesteld inzake Rolstoelbusjes ZE-zone. Wij beantwoorden uw vragen als volgt.

Vraag 1. Klopt de hierboven weergegeven informatie? Zo nee, wat is dan de juiste informatie?

Antwoord De weergegeven informatie klopt grotendeels. Wel is het belangrijk onderscheid te maken tussen een vrijstelling en een ontheffing binnen het kader van toegang tot zero-emissiezones voor voertuigen aangepast voor mensen met een handicap.

Vrijstelling

Voor bepaalde voertuigen geldt automatisch een vrijstelling. Dit is het geval wanneer het voertuig beschikt over een specifieke carrosseriecode of bijzonderheidscode die door de RDW is geregistreerd. In dat geval is geen aanvullende aanvraag nodig. Deze vrijstelling is geldig tot 1 januari 2030. Volgens de RDW:

“Heeft uw voertuig een carrosseriecode SH of een bijzonderheidscode 70, 145, 146, 147 of 149? Dan heeft u geen ontheffing nodig en mag u een zero-emissiezone in.”

Voertuigeigenaren kunnen via de RDW-kentekencheck nagaan of hun voertuig in aanmerking komt voor deze automatische vrijstelling.

Ontheffing

Indien een aangepast voertuig niet beschikt over een van de genoemde carrosserie- of bijzonderheidscodes, kan een ontheffing worden aangevraagd. In dat geval moet aantoonbaar zijn dat het voertuig is aangepast ten behoeve van het vervoer van een persoon met een handicap. De aanvraag loopt via de RDW en vereist bewijs van de aanpassing.

Ook een verleende ontheffing is geldig tot 1 januari 2030.

Meer informatie: [RDW](https://www.rdw.nl) –

<https://www.rdw.nl/ontheffing-zero-emissie/aanvragen/ontheffing-voor-aangepast-voertuig-door-handicap>

Datum 8 juli 2025
Ons kenmerk 2025-0067767

Vraag 2. Bent u het met ons eens dat het redelijk zou zijn om particulieren die afhankelijk zijn van een rolstoelbusje net zo te behandelen als andere particulieren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord Ja, wij delen de opvatting dat het redelijk is om particulieren die afhankelijk zijn van een rolstoelbusje gelijk te behandelen als andere particulieren.

Op dit moment vallen rolstoelbusjes, ongeacht particulier of zakelijk gebruik, onder de landelijke voertuigcategorie bestelauto's. Deze indeling vloeit voort uit landelijke wet- en regelgeving in het kader van de invoering van zero-emissiezones. Gemeenten hebben binnen deze kaders beperkte beleidsruimte om hier zelfstandig van af te wijken.

Wij herkennen echter de knelpunten die hierdoor ontstaan voor particulieren die afhankelijk zijn van een aangepast voertuig. Daarom nemen wij actief deel aan landelijke overleggen en werkgroepen met andere gemeenten, waarin onder andere dit vraagstuk wordt besproken. Het doel is om gezamenlijk tot een uniforme en werkbare landelijke oplossing te komen die recht doet aan de belangen van deze doelgroep. Binnen deze landelijke werkgroepen worden verschillende oplossingsrichtingen verkend.

Vraag 3. Hoe ziet u een eventuele ongelijke behandeling in relatie tot het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap? (Persoonlijke mobiliteit, artikel 20)

Antwoord Op landelijk niveau wordt dit vraagstuk momenteel actief besproken binnen diverse werkgroepen en overleggen, met als doel tot een landelijke regeling te komen die aansluit bij de uitgangspunten van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Daarbij ligt de nadruk op het waarborgen van mobiliteit voor mensen met een beperking, ook binnen de context van de energietransitie en de invoering van zero-emissiezones.

Wij onderkennen dat de huidige toegang tot zero-emissiezones grotendeels is gebaseerd op voertuigcategorieën uit landelijke regelgeving. Dit systeem kan in specifieke gevallen leiden tot een ongelijke behandeling van particulieren die afhankelijk zijn van aangepaste voertuigen. Hoewel dit niet per definitie strijdig is met bestaande wet- en regelgeving, bevindt het zich wel in een grijs gebied ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel zoals vastgelegd in artikel 1 van de Grondwet, en de geest van het VN-verdrag Handicap – in het bijzonder artikel 20 over persoonlijke mobiliteit.

Wij nemen dit signaal serieus en erkennen dat de toepassing van generieke regels onbedoeld nadelig kan uitpakken voor mensen met een beperking. Daarom pleiten wij voor maatwerk binnen een landelijke benadering, zodat beleid niet alleen juridisch houdbaar is, maar ook recht doet aan de inclusieve waarden die het VN-verdrag uitstraalt.

Vraag 4. *Is het mogelijk rolstoelbusjes als particulier personenvervoer te definiëren en op dezelfde wijze te reguleren als gewone personenauto's? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om van die mogelijkheid gebruik te maken?*

Antwoord Op dit moment is het niet mogelijk voor gemeenten om rolstoelbusjes zelfstandig als particulier personenvervoer te definiëren of te reguleren op gelijke wijze als personenauto's. De voertuigclassificatie – zoals het onderscheid tussen personenauto's en bestelauto's – is landelijk vastgelegd in de Wegenverkeerswet en bijbehorende uitvoeringsregelingen, en wordt beheerd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer) voert deze regelgeving uit, maar stelt deze classificaties niet zelfstandig vast.

Zolang deze indeling op landelijk niveau niet wordt aangepast, zijn gemeenten gebonden aan de bestaande definities bij het verlenen van toegang tot zero-emissiezones.

Mocht het op termijn mogelijk worden gemaakt om binnen dit kader uitzonderingen toe te passen voor aangepast particulier vervoer – zoals rolstoelbusjes – dan zijn wij zeker bereid van die mogelijkheid gebruik te maken. Wij pleiten hier ook actief voor in de landelijke overleggen met het Rijk en andere gemeenten, zodat passende en inclusieve regelgeving kan worden ontwikkeld.

Vraag 5. *Is het mogelijk om de ZE-zone vanaf 2030 ook van toepassing te verklaren op particuliere personenauto's? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid van die mogelijkheid gebruik te maken?*

Antwoord Of het vanaf 2030 mogelijk wordt om zero-emissiezones (ZE-zones) ook van toepassing te verklaren op particuliere personenauto's, hangt in belangrijke mate af van een politieke afweging op landelijk niveau. Daarvoor is een wijziging van de bestaande regelgeving noodzakelijk.

Gemeenten met een ZE-zone, waaronder Dordrecht, zijn momenteel in gesprek met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de beleidskaders voor de periode ná 2030. Onderdeel van deze gesprekken is de verkenning van een mogelijk breder toepassingsbereik van ZE-zones, inclusief de maatschappelijke en juridische gevolgen daarvan.

Als gemeente hanteren wij daarbij het uitgangspunt dat we zoveel mogelijk willen aansluiten bij landelijke adviezen, beleidslijnen en regelgeving, om duidelijkheid en voorspelbaarheid voor inwoners en ondernemers te waarborgen. Mocht het op termijn juridisch mogelijk én politiek wenselijk blijken om ZE-zones uit te breiden naar particuliere personenauto's, dan zullen wij die optie zorgvuldig overwegen – met oog voor uitvoerbaarheid, sociale rechtvaardigheid en het behalen van klimaatdoelen.

Vraag 6. Zijn er mogelijkheden om mensen die aangewezen zijn op een rolstoelbus, maar niet zelf de middelen hebben om een elektrisch voertuig aan te schaffen, financieel te ondersteunen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om van die mogelijkheid gebruik te maken?

Antwoord Voor het merendeel van de rolstoelbusjes is op dit moment een automatische vrijstelling van toepassing, mits het voertuig beschikt over een erkende carrosserie- of bijzonderheidscode zoals vastgesteld door de RDW. Deze voertuigen mogen dus tot 1 januari 2030 zonder aanvullende maatregelen de zero-emissiezone in.

Voor overige aangepaste voertuigen zonder deze codes is er een mogelijkheid tot een landelijke ontheffing. Deze kan worden verleend op basis van onder andere bedrijfseconomische omstandigheden, waaronder financiële draagkracht. In die zin is al voorzien in maatwerk via landelijke regelingen.

Wij geven dan ook de voorkeur aan deze route boven het instellen van lokale financiële ondersteuningsmaatregelen. Daarnaast streven wij, zoals eerder benoemd, naar een uniforme landelijke vrijstellingsregeling voor deze doelgroep. Om die reden kiezen wij er op dit moment niet voor om als gemeente een aanvullende financiële regeling in te stellen. Mochten landelijke ontwikkelingen aanleiding geven om dit te heroverwegen, dan staan wij daar uiteraard voor open.

Vraag 7. Is het mogelijk om, zoals in Frankrijk, mensen met een beperking een gehandicapteparkeerkaart te geven ongeacht van welk voertuig ze gebruik maken?¹ Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om van die mogelijkheid gebruik te maken?

Antwoord In Frankrijk geldt er geen apart Crit'Airvignet voor mensen met een beperking, maar wel een uitzondering op toegang tot milieuzones (Zones à Faibles Émissions Mobilité, ZFEm). Eigenaren van een Europese gehandicaptenparkeerkaart (in Frankrijk ook CMIS) moeten wel een Crit'Airvignet (milieusticker) aanschaffen, maar krijgen de toegang tot de milieuzone gegarandeerd zolang de gehandicapte aanwezig is in het voertuig.

Het is op dit moment niet mogelijk om in Nederland – zoals in Frankrijk – via een gehandicaptenparkeerkaart toegang te verlenen tot zero-emissiezones, ongeacht het voertuig. Dit omdat de Nederlandse regelgeving voertuiggericht en landelijk bepaald is, niet persoonsgericht.

Gemeenten hebben hier geen zelfstandige bevoegdheid toe; alleen het Rijk kan wijzigingen in voertuigclassificaties of ontheffingsregels doorvoeren.

¹ <https://www.france.fr/nl/artikel/milieuzones-frankrijk-ecovignet-critair/#kan-ik-ook-zondermilieusticker-door-frankrijk-2>

Datum 8 juli 2025
Ons kenmerk 2025-0067767

Wij volgen de ontwikkelingen in Frankrijk en brengen deze als voorbeeld in bij landelijke overleggen. Mocht het in de toekomst juridisch en praktisch mogelijk worden om persoonsgebonden dispensaties toe te passen — naar het voorbeeld van het Franse model — dan zou dat aanleiding zijn voor een nieuwe, zorgvuldige afweging.

Vraag 8. Welke optie of combinatie van opties genoemd in de vragen 4 t/m 7 zou uw voorkeur hebben? Waarom? Ziet u nog betere opties?

Antwoord Als gemeente staan wij volledig achter het uitgangspunt van gelijke behandeling van mensen met en zonder beperking. Wij onderkennen dat de huidige voertuigerichte regelgeving spanning kan veroorzaken voor rolstoelgebruikers die afhankelijk zijn van aangepaste voertuigen, en zijn ons bewust van de gevolgen die de invoering van zero-emissiezones voor deze groep kan hebben.

Onze voorkeur gaat daarom uit naar een landelijke, uniforme regeling die:

- ruimte biedt voor persoonsgerichte ontheffingen of dispensaties;
- niet uitsluitend uitgaat van voertuigcategorieën, maar ook kijkt naar het gebruik en de noodzaak van het voertuig;
- rechtszekerheid en uitvoerbaarheid biedt voor zowel inwoners als gemeenten;
- past binnen de uitgangspunten van het VN-verdrag Handicap.

Hoewel gemeenten op termijn de mogelijkheid hebben om lokaal maatwerk te bieden via eigen ontheffingsregelingen, is dat voor ons niet de voorkeursroute, omdat dit leidt tot regionale verschillen. Wij blijven ons daarom inzetten om deze problematiek aan te kaarten in de landelijke overleggen met het Rijk, de VNG en andere betrokken partijen.

Indien blijkt dat een landelijke oplossing niet tijdig of niet afdoende tot stand komt, zullen wij uiteraard heroverwegen of aanvullende gemeentelijke maatregelen noodzakelijk zijn om mobiliteit en toegankelijkheid voor deze doelgroep te waarborgen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

N. Mol
burgemeester